

Οι ευσεβοφανείς (Κώστας Ε. Τσιρόπουλος)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : 18 Ιανουαρίου, 2006

Κεφάλαιο από το βιβλίο "**Η μαρτυρία του ανθρώπου**" ("Οι εκδόσεις των φίλων", σελ. 384)

Περισσότερα για το βιβλίο πατήστε [εδώ](#)

Η θρησκεία αποκρίνεται στον πιο βαθύ καημό του ανθρώπου: τον καημό της αθανασίας. Είναι Η σχεδία που τον φέρνει, μέσα απ' το φόβο και περνώντας τον απ' το τρομερό ρίγος του χάους, στο ακρωτήριο της πίστης και της ελπίδας. Τον λυτρώνει από τον παραλογισμό, του αποκαλύπτει τις εσχαιές της αλήθειας — το σκοπό της επίγειας παρουσίας του και την μετά θάνατο πραγματικότητα — και υπερπληρώνει την ψυχή του με τον ευλογημένο ζήλο της αγιότητας. Η θρησκεία είναι το έργο της φανέρωσης του Θεού στον άνθρωπο και η συμπόρευσή τους μέσα στην εποχή της ελευθερίας και της ευθύνης που είναι ο βίος αυτός.

Φανερό πως μιλώντας για θρησκεία, έχουμε ουσιαστικά στο νου μας τον Χριστιανισμό, τη θρησκεία που δεν τεχνουργήθηκε απ' το μεταφυσικό δέος του ανθρώπου αλλ' αποκαλύφθηκε απ' τον ίδιο το Θεό και αδιάκοπα αποκαλύπτεται στους πιστούς δια της Εκκλησίας.

Ενώ, λοιπόν, η θρησκεία — η χριστιανική θρησκεία — είναι τα άγια των αγίων της ζωής, υποφέρει επί αιώνες αλλά υποφέρει έντονα και στην εποχή μας από μια μεγάλη κατηγορία ανθρώπων που ενώ φαίνονται ευσεβείς κι αφοσιωμένοι σ' αυτήν, ουσιαστικά δεν είναι. Δεν πρόκειται, όπως εύκολα θα μπορούσε να υποθέσει κανείς, για υποκριτές. Η υποκρισία έχει μέσα της το στοιχείο του εκούσιου, της θέλησης του ανθρώπου που την επαγγέλλεται. Ο υποκριτής γνωρίζει πως είναι υποκριτής και η συνείδησή του καταφάσκει, συμφωνεί σ' αυτή την αγυρτεία. Εκείνος χρησιμοποιεί τη θρησκεία για σκοπούς δικούς του, κοινωνικής προβολής, οικονομικών ωφελημάτων και λοιπά. Αντίθετα, ο ευσεβοφανής δεν γνωρίζει σωστά την κατάστασή του. Νομίζει, ή καλύτερα, πιστεύει πως είναι ευσεβής. Δεν περνά απ' τη συνείδησή του η σκιά κανενός δισταγμού, καμμιάς αμφιβολίας. Πιστεύει πως εκφράζει στο ακέραιο το πνεύμα της θρησκείας κι ακόμη κάτι περισσότερο: πως έχει ταχθεί άνωθεν να την υπερασπίζει και να διώχνει έξω απ' το ναό τους διάφορους κολυβιστές και μεταπράτες κάθε εποχής. Ο ευσεβοφανής ζει επιφανειακά, ζει ελαττωματικά τον Χριστιανισμό κι επειδή το βίωμά του δεν πάει σε βάθος, δεν έχει ουσία πνευματική, εύκολα τον ωθεί στο θρησκευτικό φανατισμό που είναι ο πιο σκληρός, ο πιο ολέθριος κι ο πιο βλάσφημος του Θεού αλλά και του ανθρώπου φανατισμός.

Δε μπορώ να φανταστώ άνθρωπο αληθινά ευσεβή που να είναι και φανατικός. Σταθερός στις αρχές και στις πεποιθήσεις του ναι, αλλά φανατικός όχι. Γιατί ο

φανατισμός είναι βιασμός της ελευθερίας και του φανατικού αλλά και των άλλων στους οποίους κατευθύνεται, είναι σκοτισμός της συνείδησης που δεν τρέφεται και δεν φρονιματίζεται παρά μονάχα με την ελευθερία. Ο φανατισμός έχει από τη φύση του ένα στοιχείο έντονης κι επίμονης επιθετικότητας, έχει όλο το δηλητήριο της μισαλλοδοξίας. Αλλά ο αληθινά ευσεβής δεν είναι ούτε επιθετικός ούτε μισαλλόδοξος, γιατί ζει και τρέφεται πνευματικά, και φωτίζεται συνειδησιακά από το δόγμα των δογμάτων που είναι η Αγάπη, δηλαδή η ουσία του Θεού, αφού «ο Θεός αγάπη εστί».

Ο ευσεβοφανής είναι αυστηρός τηρητής των δογμάτων αλλά γι' αυτόν τα δόγματα είναι ξερά, σχηματοποιημένα, αφού δεν τα ζωοποιεί η χάρη της παρουσίας του Θεού που είναι η Αγάπη. Τα δόγματα είναι γι' αυτόν τύποι κι όχι ουσία, λόγια και όχι πάθος, κούφια διακηρύξεις κι όχι αγωνιώδη βιώματα της ψυχής. Εν ονόματι των δογμάτων είναι έτοιμος να καταδιώξει, να συκοφαντήσει, να εξουθενώσει τους άλλους και λησμονεί πως ο Θεός έχει φύγει από μέσα του αφού έχει πάψει να νιώθει αγάπη και συμπόνια.

Αυτοί, οι ευσεβοφανείς με την αλλοπρόσαλλη και χριστιανικά βλάσφημη συμπεριφορά τους, όλο κι απομακρύνουν τους ανθρώπους από τη θρησκεία, όλο και περισσότερο παγώνουν τον ζήλο και την πίστη των πολλών, όλο και πιο συχνά διασέρνουν τ' όνομα του Θεού που είναι τ' όνομα της αγάπης. Πιστεύουν πως ενώπιον του Θεού είναι εντάξει, έχουν τη βεβαιότητα και τη συχαμερή προπέτεια της «αρετής» τους, είναι σίγουροι πως θα φύγουν απ' τον κόσμο αυτό δικαιωμένοι και πως θα κερδίσουν χωρίς αμφιβολία την επουράνια βασιλεία... Έτσι, θεωρούν τον εαυτό τους υποχρεωμένο ν' «αγωνίζεται», να ελέγχει, να κατακεραυνώνει τους αμαρτωλούς, να τους απειλεί με την κόλαση και με τον ηθικό αφανισμό. Λησμονούν πως ο αληθινά ευσεβής «διστάζει» αδιάκοπα κι αδιάκοπα ελέγχει τα έργα και τη στάση του για να δει αν αληθινά βρίσκονται μέσα στο χώρο της αγάπης, του Θεού. «Ο δοκών εστάναι, βλεπέτω μη πέση».

Οι ευσεβοφανείς όμως έχουν ένα «ύφος» και μια σιγουριά κυριολεκτικά απάνθρωπα. Συνοφρυωμένοι και σπουδαιοφανείς, φέρνουν σ' εκείνους που τους συναπαντούν αηδία, όχι μονάχα γι' αυτούς, αλλά και για τις τίμιες και ιερές θέσεις που υποστηρίζουν. Διασεύρουν τον Χριστιανισμό και παραμορφώνουν με τη βιαιότητα και τη σκληρότητά τους την πίστη. Εφευρίσκουν κι επιθέτουν στους ώμους των ανθρώπων βάρη δυσβάστακτα με μια κακή ηδονή και μια μοχθηρία που όταν τα προσέξει κανείς, δύσκολα θα τα ξεχάσει. Και λησμονούν πως η έσχατη Κρίση θα γίνει με βάση την Αγάπη, και μάλιστα, την Αγάπη προς τους άλλους, μέσα στους οποίους, κατοικεί και περιμένει ο ίδιος ο Θεός. Σιγά - σιγά έχουν τόσο πολύ ξεφύγει, που έχασαν και την αίσθηση και το μέτρο του ανθρώπου. Ξέχασαν πως έχει αυτό το έξοχο πλάσμα του Θεού καρδιά και πως η αθάνατη κι αγωνιώσα ψυχή του κατοικεί μέσα σ' ένα κορμί ευαίσθητο κι αδύναμο. Αυτοί, σαν τους Φαρισαίους, επιθέτουν βάρη πάνω στα βάρη και στο τέλος, εκείνοι που τους προσέχουν κι έχουν απατηθεί απ' την ευσεβοφάνειά τους, βλέπουν μ' απελπισία πως ο Χριστιανισμός είναι αδύνατο να πραγματοποιηθεί από τους ανθρώπους της εποχής μας και φεύγουν

μακρυνά, απογοητευμένοι.

Ο Χριστιανισμός, μέσα από το Ευαγγέλιο κι από τους πρώτους αιώνες της ζωής του, είναι απλός, καταδεχτικός, σεμνός κι «αγαπητικός». Σήμερα κοντεύει να γίνει γριφώδης πνευματική πραγματικότητα, έτσι που τον έχει εξαντλητικά «επεξεργαστεί» κι αναλύσει ο εγωισμός της ανθρώπινης διάνοιας. Οι ευσεβοφανείς με την πολιτεία τους, απογυμνώνουν τη θρησκεία απ' το μυστήριο που την ζωοποιεί και τη μεταμορφώνουν, παραχαράζοντάς τη, σε κοινωνική σκοπιμότητα. Μπαίνουν στις εκκλησίες και δεν τρέμει τίποτα μέσα τους μη τυχόν και είναι ανάξιοι. Έχουν τη σιγουριά και την αυταρέσκεια των μανιακών που δεν σέβονται ουσιαστικά τίποτα και δεν στέκονται μπροστά στον άλλο, τον οποιοδήποτε άνθρωπο, με σεβασμό και κατανόηση. Ποιος όμως να δείξει κατανόηση; Αυτοί; Μα αυτοί έχουν κάνει την ευσέβεια υπόθεση του εγωισμού τους κι ελέγχουν και καταδιώκουν τους άλλους γιατί δεν ξέρουν τί είναι αυτή η γλυκειά, η ανθρώπινη κίνηση της ψυχής που λέγεται επιείκεια. Αν μπορούσαν να το κάνουν χωρίς να φανούν, αν μπορούσαν λ.χ. να εξολοθρεύσουν με θάνατο τους αντιπάλους τους, θα το έκαναν χωρίς ενδοιασμό και «εις το όνομα του Θεού». Ο Θεός είναι αγάπη αλλά η δική τους καρδιά έχει σκουλικιάσει από την εμπάθεια και το μίσος.

Ευτυχώς που υπάρχουν τα Συναξάρια των αγίων. Εκεί βλέπουμε πως οι αληθινά ευσεβείς, οι αληθινά άγιοι ήταν σεμνοί, καλόβολοι, επιεικείς κι αφανάτιστοι. Ήταν απροκατάληπτοι και γαλήνιοι. Έμοιαζαν με τα λούλουδα που φυτρώνουν στο φράχτη του περιβολιού: ευώδιαζαν από αρετή και ντρέπονταν. Αυτοί οι άγιοι που βγήκαν από τη διάσταση της ανθρωπιάς, από αμαρτίες και σφάλματα ξεπλυμένα με δάκρυα και ταπεινοσύνη, μας ξαναδίνουν την αληθινή, την καθαρή γεύση της θρησκείας, και θεσπίζουν ακατάπαυστα το κριτήριο το μοναδικό: της αγάπης.

Κάτω απ' το δικό τους υπόδειγμα, η αγυρτεία των ευσεβοφανών της εποχής μας είναι ολοφάνερη. Η έκπτωσή τους και από το χώρο του ανθρώπου και από το χώρο της χάριτος του Θεού, δεδηλωμένη. Τρομοκρατούν ή ξιππάζουν μονάχα τους αφελείς κι εμπορεύονται αδίσταχτα τ' όνομα της χριστιανικής θρησκείας για να ικανοποιήσουν τον εγωισμό και τα πλέγματά τους. Δεν ξέρουν τί θα πει καρδιά, τί θα πει συμπάθεια, τί σεμνότητα. Νομίζουν πως η τιμή του Θεού κρέμεται στ' αδίσταχτα χέρια τους γιατί ουσιαστικά δεν πιστεύουν πως το Άγιο Πνεύμα αγρυπνεί και κατευθύνει την Εκκλησία του Θεού. Σκοτώνουν αδιάκοπα ψυχές και συντείνουν, μέσα σ' ετούτη τη δύσκολη για το πνεύμα, την υλόφρονη, τη βλάσφημη εποχή, ο κόσμος ν' αποχριστιανίζεται και ο Χριστιανισμός να γίνεται ένα παρελθόν που όλο κι απομακρύνεται από τους ανθρώπους.

Θεέ μου, σου εξομολογούμαι εγώ, ένας πολύ αμαρτωλός, πως οι ευσεβοφανείς που επαγγέλονται τους δικούς Σου, φέρνουν στην ψυχή μου ναυτία και αηδία!